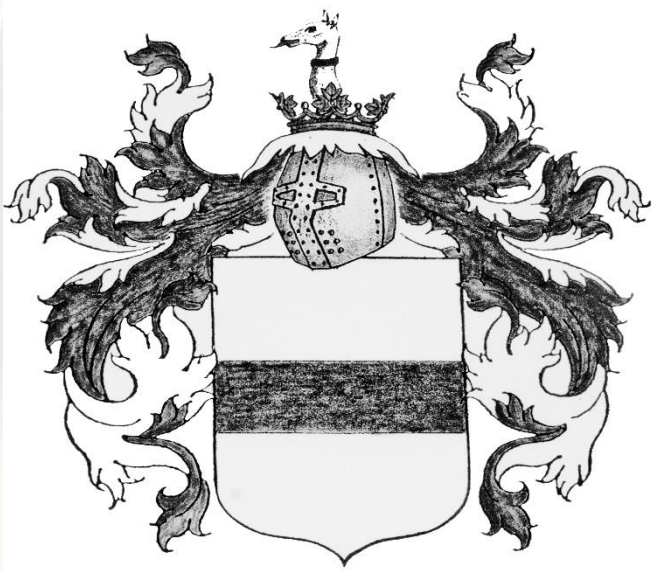

Schultheuus Diever

Het **Schultheuus** van Diever is de enige nog min of meer in oorspronkelijke staat verkerende schultheuizing van Drenthe. Het verhaal wil dat *Berend Ketel* dit huis in 1604 liet bouwen. Volgens bouwhistorici is het gebouw, op basis van aanwezige inwendige bouwkenmerken, van begin 1500.

Berend Ketel was schutte. Dit betekende in de ongecompliceerde samenleving van het toenmalige Drentse platteland dat de functies van burgemeester, rechter, notaris en deurwaarder verenigd waren in één persoon. Daarnaast was *Berend Ketel* ook nog een zogenaamde eigenerfde boer.

Schulte

In de 16e eeuw, gedurende de Tachtigjarige Oorlog 1568 —1648, werd het Drentse platteland verwoest door rondtrekkende Spaanse en Staatse troepen. In februari 1582 werd de omgeving van Diever door Geuzen in de as gelegd. *Graaf Willem Lodewijk van Nassau*, stadhouder van Friesland, maakte in 1594 een einde aan de Spaanse overheersing. Hij stelde nieuwe betrouwbare overheidsdienaren aan voor het lokale bestuur in zijn machtsgebied. In Drenthe benoemde hij *Berend Ketel* als schutte van Diever en bannerschulte van het Dieverderdingspil. Tot 1737 oefenden vijf opeenvolgende generaties Ketel in dit huis het schulteamt uit.

Dieverderdingspil

Een dingspil was tot het einde van de 15e eeuw een bestuursdistrict. Drenthe kende er zes, waarvan het Dieverderdingspil er één was. Vanuit elk dingspil werden vier eigenerfde boeren aangewezen als volmacht, ette, in het landschapsbestuur van Drenthe. De dingspillen mochten zelfstandig vergadering houden, die vaak in de open lucht plaats vond. Daarnaast werd er per dingspil ook regelmatig terugkerende wolvenjacht gehouden.

Wapen

Berend Ketel liet zijn beeldhouwde wapen boven de voordeur van het **Schultheuus** aanbrengen. Dit wapen is, net als dat van zijn echtgenote *Hermannna Arents*, op gebrandschilderd glas te zien in het zijraam van de schultekamer. Het is een geprofileerde blauwe dwarsbalk op een veld van zilver met als helmteken een uitkomende draak van groen met dubbel gespleten rode tong. Het zilver en de dwarsbalk zijn ook terug te vinden in het wapen van Diever. De gemeente Diever is in 1998 met de gemeenten Dwingeloo, Havelte en Vledder opgegaan in de gemeente Westerveld.

Bouwkenmerken

Het Schultheuus is gedurende de periode 1935 tot 1937 gerestaureerd. Het grootste gedeelte van de muurtegels komt uit het in 1903 gesloopte **Schultheuus** in Ruinerwold. Die zijn in 1937 geschonken door *J. Derks Brouwer*, kleinzoon van de laatste schutte van Ruinerwold. De dragende moerbalken in de voorvertrekken zijn in de sleutelstukken gestileerde paardenkoppen, een oud-Germaans symbool, uitgesneden. Dat is de belangrijkste indicatie dat het oorspronkelijke gebouw van begin 1500 is.

Historie Diever

Meer informatie over de historie van het **Schultheuus** is er bij de Historische Vereniging Gemeente Diever.

Het Schultheuus is eigendom van de Stichting Het Drents Landschap.